

Forum for natur og friluftsliv Buskerud

Et samarbeidsforum mellom 11 natur- og friluftslivsorganisasjoner i Buskerud. Formålet er å styrke organisasjonenes arbeid med å ivareta natur- og friluftslivsinteressene i aktuelle saker.

Lier kommune
postmottak@lier.kommune.no

19.01.2017

Kopi:
Buskerud Fylkeskommune
Fylkesmannen i Buskerud
Naturvernforbundet i Lier
Naturvernforbundet i Buskerud
Buskerud Botaniske forening

Detaljregulering for del av Høgda – Tranby

Innledning/sammendrag

Det er vedtatt å legge forslag til detaljregulering for del av Høgda i Tranby ut til offentlig ettersyn i henhold til plan- og bygningslovens § 12-10. Planen omfatter eksisterende næringsområde, samt en utvidelse i sørvest for nye næringsarealer og en utvidet kulvert under E18. Reguleringen skal legge opp til kombinert formål for kontor og industri.

I umiddelbar nærhet til reguleringsområdet er det hele 6 prioriterte naturtyper av henholdsvis A og B verdi med tilhørende biologisk mangfold, Tranby landskapsvernområde og Gjellebekkmyrene naturreservat. Området innehar også store lokalt viktige friluftslivsverdier. Både naturverdiene og friluftslivsverdiene vil bli negativt påvirket av reguleringen av Høgda, og særlig stor usikkerhet er det knyttet til påvirkningen av naturtypelokaliteten Haugerudmyra som er klassifisert som en rikmyr av nasjonalt viktig karakter (A-verdi). FNF Buskerud legger til grunn at kunnskapsgrunnlaget for fremtidig påvirkning av nasjonalt viktig natur ikke er tilstrekkelig dokumentert (Naturmangfoldloven §8), og at føre-var prinsippet (Naturmangfoldloven §9) bør være gjellende inntil denne dokumentasjonen foreligger. Områdets sterke utbyggingspress har også medført en utstrakt bit for bit utbygging, og området samlede belastning påvirker allerede naturverdiene sterkt negativt (Naturmangfoldlovens §10). Naturmangfoldlovens §49 viser til at dersom virksomhet som trenger tillatelse etter annen lov innvirker på verneverdiene i et verneområde, skal hensynet til disse verneverdiene tillegges vekt ved avgjørelsen av om tillatelse bør gis, og ved fastsetting av vilkår.

FNF Buskerud er av den formening at en eventuell regulering kan komme i direkte konflikt med verneverdiene i landskapsvernområdet, naturreservatet og biologisk mangfold i tilknytning til naturtypelokalitetene i området, og at reguleringen av Høgda utsettes til kartleggingen av fremtidig påvirkning av naturverdiene er tilfredsstillende utredet, eller frafalles i sin helhet.

Natur- og friluftslivsverdier

Michelsen & Solvang (2016) har i forbindelse med regulering av planområdet Høgda i Tranby (Lier kommune) utarbeidet en konsekvensutredning av områdets biologiske mangfold og naturverdier. Her

konkluderer de med at ytterligere inngrep i nedbørsfeltet til Haugerudmyra er svært uheldig i forhold til bevaring av naturverdiene knyttet til rikmyra. Særlig påpeker de at manglende kunnskap og forståelse for fremtidige effekter av en videre utbygging i nedbørsfeltet til rikmyra er svært uheldig, da negative effekter i fremtiden kan føre til at rikmyras økosystem kollapser og nasjonalt viktig biologisk mangfold vil gå tapt. Særlig viktig for rikmyra er den lokale bestanden av myrflangre (*Epipactis palustris*) som står som sterkt truet (EN) på den Nasjonale Rødlista (2016), og som hovedsakelig er i tilbakegang grunnet grøfting, drenering og oppdyrking av de ekstremrike myrene arten er knyttet til (Hanssen, 1998, Pers. med. Even W. Hanssen. 2016, Fylkesmannen i Buskerud. 2009). FNF Buskerud legger til grunn at kunnskapsgrunnlaget for fremtidig påvirkning av Haugerudmyra ikke er tilstrekkelig dokumentert (Naturmangfoldloven §8), og at føre-var prinsippet (Naturmangfoldloven §9) bør være gjellende inntil denne dokumentasjonen foreligger.

Utbygginger i området har allerede ført til utsprengning av den kalkrikegrunnen og endret avrenningen av kalkrikt overflatevann til rikmyra, noe som har økt presset på rikmyra som fungerende økosystem. En ytterligere utsprengning kan føre til at rikmyra tørker ut, eller mister tilsig av vann med høy pH som det biologiske mangfoldet og særskilt myrflagrepopulasjonen er avheng av. Ca ¼ av myras nedbørsfelt vil påvirkes direkte av utbyggingen ifølge Michelsen & Solvang (2016). En gjennomført flatehogst, og tilhørende fresing og spredning av hogstavfallet, vil føre til økt avrenning av nitrogen og fosfor (Michelsen & Solvang. 2016), noe som kan bidra til økt gjengroing av Haugerudmyra og oppblomstring av uønsket algevekst som kan true det biologiske mangfoldet tilknyttet rikmyra. Både gjengroing og algevekst har vært problematisk for myrflagrepopulasjonen i 2015 og 2016 (Michelsen & Solvang. 2016). En stor andel skjøtsel og penger i regi av Fylkesmannen i Buskerud er investert i å opprettholde naturkvalitetene og det biologiske mangfoldet i Haugerudmyra (Fylkesmannen i Buskerud. 2009, Pers. med. Even W. Hanssen. 2016), og en utbygging som ikke tar særskilt hensyn til dette arbeidet eller nasjonalt viktige naturverdier er svært bekymringsverdig.

Den samlede belastningen av diverse reguleringer, bit for bit utbygginger og omdisponering av arealer har ført til at den samlede belastningen på både naturtypelokalitetene, landskapsvernområdet og naturreservatet er alt for stort og bryter med naturmanfoldloven (§10). Det er derfor viktig med en helhetlig forvaltning som ivaretar de store natur- og friluftslivsverdiene i umiddelbar nærhet til reguleringsområdet, og at en setter enkeltsaker som kommer i fremtiden inn i et større helhetlig bilde. Trafikken i området på nåværende tidspunkt er allerede høy med 3200 ÅDT gjennom Gjellebekkmyrene naturreservatet på Gjellebekkveien i 2015, og reguleringen vil gjøre det mulig for tyngre transport å benytte veien gjennom naturreservatet (Salopek, T. 2016). Reguleringen legger opp til økt trafikk gjennom naturreservatet via en større andel kontor og industri i området som krever varetransport og pendling fra industri- og kontoransatte, og konsekvensutredning gjort av Asplan Viak (Salopek, T. 2016) konkluderer med at Gjellebekkveien bør oppgraderes til kommunal hovedvei og utvides med 1,5 meter. Gjennom folkemøtet holdt av Lier kommune 15.12.16 kom det frem at på nåværende tidspunkt er det planer om at BAMA skal kjøpe tomta og anlegge en salatforedlingsbedrift på reguleringsområdet. Det vil si at en logistikkbedrift anlegges midt i et populært natur- og friluftsområde, og med resulterende døgkontinuerlig trafikk og transport av ferskvareprodukter. Den økte trafikken vil generere forurensning gjennom avrenning fra veinettet, støy og økt menneskelig påvirkning i området, noe som vil øke presset på natur- og friluftverdiene i området ytterligere og true verneformålet i både naturreservatet og landskapsvernområdet. Typen industri og næringsaktivitet har mye å si for den fremtidige trafikkpåvirkningen, og FNF Buskerud oppmuntrer til en type næringsvirksomhet som holder trafikkpåvirkningen i området så lav som mulig, samt at konkrete tiltak settes i gang for å sikre ferdsel for myke trafikanter i området.

Både Tranby landskapsvernområde og Gjellebekkmyrene naturreservat ligger i umiddelbar nærhet til området som man nå ønsker å regulere. Naturmangfoldlovens § 49 viser til at dersom virksomhet som trenger tillatelse etter annen lov innvirker på verneverdiene i et verneområde, skal hensynet til disse verneverdiene tillegges vekt ved avgjørelsen av om tillatelse bør gis. Siden reguleringen vil finne

sted i influensområdet til både landskapsvernområdet og naturreservatet, samt naturtypelokalitetene, er det en overveiende fare for at denne reguleringen vil få negative konsekvenser for verneverdiene og det biologiske mangfoldet. Senkningen (ca. 1m) og utvidelsen av kulverten under E18 vil også medføre at høyereliggende myrområder drenerer viktig vann ut av myrområdene, noe som truer økosystemprosessene som det biologiske mangfoldet er avhengig av. Verneverdiene i både naturreservatet og landskapsvernområdet er i hovedsak botaniske verdier knyttet til rikmyr (Fylkesmannen i Buskerud. 2009 og 2016), men også andre naturtyper, geologiske forekomster og kulturminner er viktige elementer i verneformålet. Usikkerheten knyttet til vanntilsiget og avrenningen i myrområdene tilsier at reguleringen bør utsettes til man har utredet de fremtidige effekten bedre, eller frafalle planene om en regulering i sin helhet. Særlig er det de hydrologiske forholdene og vannstrømmingene i nedbørsfeltet som nå er i ferd med å endres markant fra naturtilstanden (Michelsen & Solvang, 2016), og tette flater fører til økt avrenning i nedbørsperioder og sterk grad av uttørking i perioder med lite eller ingen nedbør. Vannmengden vil også skiftes ut raskere enn det naturtilstanden tilsier, og en økt grad av fluktusjon i vannstand som det biologiske mangfoldet ikke er tilpasset. Rikmyra er tilpasset en jevn tilførsel av vann, og en uttørking selv i korte perioder kan føre til en markant endring i det biologiske mangfoldet, økt gjengroing og en kollaps i myrflangrepopulasjonen.

Den planlagte utvidelsen og senkningen av kulverten under E18 krever dispensasjon fra verneforskriften for Gjellebekkmyrene naturreservat siden mindre deler av arealet som kreves ligger innenfor arealet avsatt som naturreservat (Lier kommune. 2016). FNF Buskerud er sterkt kritisk til at arealer avsatt som naturreservat skal utnyttes til dette arealformålet, da reservatet innehar nasjonalt og regionalt viktige naturverdier og er allerede sterkt påvirket av tidligere gjennomførte utbygginger. Allerede planlagte utbygginger vil øke presset på verneformålet for naturreservatet, samt redusere et allerede begrenset vernet naturareal, og den samlede belastningen dette har på naturreservatets biologiske mangfold kan føre til økosystemkollaps og et sterkt degradert naturreservat.

Området som nå skal reguleres til kombinert formål for kontor og industri grenser mot et mye brukt friluftslivsområde (Jokstad, I. J. 2016), som er flittig brukt av lokale skoler/barnehager og øvrige naturinteresserte. Høgda/Tranby karakteriseres av Jokstad I. J. (2016) som et svært viktig friluftsområde (A-verdi) i henhold til veilederen «Karlegging og verdisetting av friluftsområder» (Miljødirektoratet. 2014). Nærrekreasjon og friluftsliv i nærområdet har stor viktighet for folkehelse (Miljødirektoratet. 2015; Vista Rapport 36. 2016), og for å sikre gode friluftslivstilbud til lokalbefolkningen og særskilt for barn og unge. Kommunen ble i 2015 kåret til Norges Friluftslivskommune, noe som tilsier at satsningen på friluftsliv har gitt stor gevinst både for lokalbefolkningen, øvrig befolkning i Drammensregionen og kommunens rykte som en god kommune for barn og unge å vokse opp i. En bit for bit nedbygging av et populært og lokalt viktig friluftsområde kan få samfunnsmessige følger som redusert aktivitet, lavere bruk av nærrekreasjonsområdene og en generell reduksjon i livskvalitet og folkehelse for kommunens befolkning. Områdets kombinasjon av nasjonalt og regionalt viktige naturverdier og lokalt viktige friluftslivsverdier tilsier at området bør beholde disse kvalitetene også i fremtiden, noe en bit for bit nedbygging ikke kan forenes med.

Sammendrag/Konklusjon

FNF Buskerud konkluderer med at både naturverdiene og friluftslivsverdiene vil i stor grad bli negativt påvirket av reguleringen av Høgda, og særlig stor usikkerhet er det knyttet til påvirkningen av naturtypelokaliteten Haugerudmyra som er en nasjonalt viktig naturtypelokalitet (A-verdi). FNF Buskerud legger til grunn at kunnskapsgrunnlaget for fremtidig påvirkning av nasjonalt viktig natur ikke er tilstrekkelig dokumentert (Naturmangfoldloven §8), og at føre-var prinsippet (Naturmangfoldloven §9) bør være gjellende inntil denne dokumentasjonen foreligger. Områdets sterke utbyggingspress har også medført en utstrakt bit for bit utbygging, og området samlede belastning påvirker allerede naturverdiene sterkt negativt (Naturmangfoldlovens §10). Naturmangfoldlovens §49 viser til at dersom virksomhet som trenger tillatelse etter annen lov

innvirker på verneverdiene i et verneområde, skal hensynet til disse verneverdiene tillegges vekt ved avgjørelsen av om tillatelse bør gis, og ved fastsetting av vilkår. FNF Buskerud er av den formening at en eventuell regulering kan komme i direkte konflikt med verneverdiene i landskapsvernområdet, naturreservatet og biologisk mangfold i tilknytning til naturtypelokalitetene i området, og at reguleringen av Høgda utsettes til kartleggingen av fremtidig påvirkning av naturverdiene er tilfredsstillende utredet, eller frafalles i sin helhet.

Kilder

Fylkesmannen i Buskerud. 2009. Forvaltningsplan for Gjellebekk NR. og Tranby LVO. MVA Rapport 5/2009. ISBN 978-82-7426-279-9.

*Hanssen, E. W. 1998. Myrflangre, *Epipactis paulustris*, i Norge. *Blyttia*. 56: s. 44- 51.*

Jokstad, I. J. 2016. Konsekvensutredning Friluftsliv + Barn og unges interesser.

Lier kommune. 2016. Forslagsstillers planbeskrivelse. Detaljregulering for del av Høgda – Tranby.

Miljødirektoratet. 2014. Kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder. M98-2013.

Miljødirektoratet. 2015. Friluftsliv der folk bor. M-307: 1-44. Miljødirektoratets Nærmiljøatsning.

Salopek, T. 2016. Høgda i Tranby – Konsekvensutredning for trafikk.

Solvang, R. og Michelsen, F. 2016. Konsekvensutredning naturmangfold Høgda, Tranby.

Strøm, S., Rasmussen, I., Hernæs, Ø. og Toftdahl, H. 2016. Samfunnsøkonomiske virkninger av friluftsliv. Vista Analyse AS. Rapport 36. ISBN 978-82-8126-293-5.

<http://data.artsdatabanken.no/Rodliste/Sok>

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2009-06-19-100>

<https://www.fylkesmannen.no/Documents/Dokument%20FMBU/Milj%C3%B8%20og%20klima/Verneomr%C3%A5der/Informasjonsplakater%20for%20verneomr%C3%A5der/Gjellebekkmyrene%20naturreservat%20og%20Tranby%20landskapsvernomr%C3%A5de.pdf>

Forum for Natur og Friluftsliv(FNF) Buskerud

Thomas André T. Sveri
Koordinator

Forum For Natur og Friluftsliv Buskerud

Nedre Storgate 10, 3015 Drammen

Post: c/o DNT Drammen og Omegn, Postboks 305, Bragernes 3001 Drammen

Telefon: 97722812 E-post: buskerud@fnf-nett.no

www.fnf-nett.no/buskerud

Følgende 11 organisasjoner er tilsuttet FNF Buskerud:

DNT Drammen og Omegn, DNT Ringerike, Kongsberg og Omegns Turistforening, Naturvernforbundet i Buskerud, Norges Jeger- og Fiskerforbund Buskerud, Nedre Buskerud krets av Norges speiderforbund, Oslofjordens friluftsråd, Buskerud orienteringskrets, NOF avd. Buskerud, Buskerud Botanisk forening, Drammen klatreklubb.